

Referat 2003

Referat fra Nasjonalt fagråd for kvinne- og kjønnsforskning 2003

Fagrådsmøte 23.10.2003 kl 12-16 i Bergen, Senter for kvinne- og kjønnsforskning, Allégaten 34.

Representanter:

- Universitetet i Tromsø, Senter for kvinneforskning og kvinner i forskning, professor Il Tone Bleie, daglig leder Lise Nordbrønd
- Universitetet i Bergen, Senter for kvinne- og kjønnsforskning, daglig leder Kirsten Bang under sak 5, post. doc, Cathrine Egeland
- NTNU, Senter for kvinne- og kjønnsforskning ved Institutt for tverrfaglige kulturstudier, professor Kari Melby (nestleder) tilstede under sak 5 (og delvis sak 8)
- Universitetet i Oslo, Senter for kvinne- og kjønnsforskning førsteamanuensis, faglig leder Beatrice Halsaa (leder), daglig leder Rigmor Smith-Gahrnsen (sekretær)
- Studentrepresentant: UiB Brita Bjørkelo

Observatører:

- Høgskolen i Alta, Faggruppa for distriktskvinneforskning- og utvikling, førsteamanuensis Jorid Hovden (også FOKK-observatør i egenskap av leder)
- Høgskolen i Lillehammer, ODA, høgskolelektor Marit Godeseth
- Høgskolen i Stavanger, førsteamanuensis Anne Kristin Solberg
- KILDEN (Dokumentasjons og informasjonssenter for kvinne- og kjønnsforskning i Norge), leder Nina Kristiansen
- Under sak 5: NIKK, seniorforsker Susanne V. Knudsen

Sak 1/2003 Godkjennelse av referat fra 24.10.2002

(<http://kilden.forskningsradet.no/artikkel/vis.html?tid=36509>)

VEDTAK: Referatet ble godkjent

Sak 1/2003 Godkjennelse av innkalling og sakliste for 23.10.2003.

Sak 5 ble behandlet som første ordinære sak. En kort samtale om sak 8 fulgte så. Denne ble også tatt opp igjen til sist i møtet.

VEDTAK: Innkalling og sakliste ble godkjent.

Sak 3/2003 Orienteringssaker

a) Fagråd for kvinne- og kjønnsforskning - sammenhengen vi står i

Sekretæren orienterte kort. Fagrådet er tilordnet fakultetsmøtet for historisk-filosofiske fag og må fremme saker til UHR gjennom dette møtet til. Fagrådet skal også forholde seg til fakultetsmøtet for samfunnsvitenskapelige fag. Referater sendes til fakultetsmøtene, UHR og

studentorganisasjoner.

(Reglementet for Fagrådet <http://kilden.forskningsradet.no/artikkel/vis.html?tid=36507>)

b) Fagrådet på nettet

Fagråd for kvinne- og kjønnsforskning er på nettet,

<http://kilden.forskningsradet.no/artikkel/vis.html?tid=36503>. Nettsidene er linket fra

Universitets- og høyskolerådets (UHRs) sider, se <http://www.uhr.no/nasjonale-fakultetsmoter/index1fagrad.htm> under Oversikt og Møtereferat.

Sak 4/2003 Studier - studiereformen

Fagrådet diskuterte hvordan vi kan samarbeide for å sikre et godt og bredt tilbud, nasjonale standarder, gjensidig informasjon til studentene, studentutveksling osv.

a) Undervisningsstart under det nye systemet (Bachelor, Master, PhD)

Vedlegg fulgte med saken. Universitetsmiljøene utdypet det utsendte materialet.

-NTNU har mastegrad i "Tverrfaglige kulturstudier" med fordypningsmulighet i kjønnsstudier. Ca. 20 studenter høsten 2003. Institutt for tverrfaglige kulturstudier er dessuten tildelt PhD-program. Dette vil også være et program med blanding av kjønnsstudier og teknologistudier.

-UiB har masterprogram i "Gender and development". Kull nr. to er tatt opp. Programmet kan ta opp 5 kvotestudenter, 5 NORAD-studenter og 5 norske studenter. Bachelorprogram kommer. Dette er planlagt på HF, fortrinnsvis ved Institutt for litteraturstudier.

-UiT samarbeider med sosiologi om et 5 st emne i feministisk vitenskapsteori og arbeider også med utvikling av bachelorprogram.

-UiO har etablert treårig bachelorprogram i "Kjønn, feminisme og likestilling". Programmet har ca 40 studenter høsten 2003.

Mer detaljert oversikt over tilbudet innenfor kvinne- og kjønnsforskningsfeltet blir lagt ut på nettet. (Logg videre fra <http://kilden.forskningsradet.no/oversikter/miljoer/fagrad/>)

b) Arbeidet med innføring av nytt karaktersystem (A-F)

Vedlegg fulgte med saken.

Universitets- og høyskolerådet/de nasjonale fakultetsmøtene leder arbeidet med beskrivelser av karakterene og samordning av dette nasjonalt. Innenfor kvinne- og kjønnsforskningsfeltet har NTNU kommet lengst med dette. Der er det utformet noe spesifiserte kriterier som brukes for studietilbudene i tverrfaglige kulturstudier. Disse lå ved i sakspapirene. SKK i Oslo har også startet dette arbeidet.

Det fulgte forslag til karakterbeskrivelser for kk-feltet med sakspapirene. Disse ble ikke diskutert i detalj. Møtet vedtok imidlertid å arbeide videre med disse på sine respektive enheter.

Det var også enighet om at det ville være lurt å opprette et "nasjonalt sensorkorps" som enhetene kan hente sensorer fra når karaktergivning på emner skal kvalitetssikres utenfra. Fagrådet arbeider videre med organiseringen av dette.

VEDTAK:

Fagrådet tar forslaget til kriterier for karaktersetting på kvinne- og kjønnsforskningsfeltet til etterretning og medlemmene fortsetter arbeidet med karakterbeskrivelser på sine respektive enheter. Karakterbeskrivelser oversendes fagrådets sekretær til orientering.

c) Kvalitetssikring av undervisning/utvikling av kvalitetssystem

Vedlegg fulgte med saken.

Møtet diskuterte tiltak for kvalitetssikring av studietilbudet. Dette inkluderer gode opplegg for studentevaluering (vi avventer elektroniske løsninger for dette), sikring av pedagogisk kompetanse hos forelesere - eventuell kursing må innkalkuleres - og andre tiltak som tolærersystem, at man høres på hverandres forelesninger, referansegrupper ol.

Sak 5/2003) Forskerutdanning og forskerskoler

Hvordan ønsker vi å organisere forskerutdanningen på vårt felt fremover? Diskusjon av ressurser, omfang og organisering i lys av nye forskningspolitiske strategier med forskerskoler etc.

a) Forskerskole i Norden.

Seniorforsker ved NIKK Susanne V. Knudsen orienterte om søknaden til NorFa om en nordisk forskerskole innenfor kvinne- og kjønnsforskningsfeltet. Det er ennå ikke klart om NorFa får penger til dette, eller om kk-forslaget blir blant de fem søknadene som blir valgt ut.

Forskerskolen vil satse på å samordne kompetansen i Norden for å tilby PhD kurs over en femårsperiode. Kursene er kategorisert i fire tematiske klynger. I tillegg planlegges nordiske samlinger for veiledere/undervisere.

Forslaget innebærer foreløpig ikke utvikling av et fullstendig PhD-program.

Miljøene syntes forslaget som ble presentert var godt. Flere miljøer enn de som har tegnet seg som deltaker i søkerprosessen uttrykte ønske om å delta.

b) Forskerskole(r) i Norge

UHR-notat 2/2003 "Forskeskoler i Norge? Om mål og organisering av forskerskole i norsk forskerutdanning." <http://www.uhr.no/utvalg/forskning/dokumenter/Forskerskoler.htm> var utsendt. Vedlegg med høringsuttalelse fra SKK, Oslo, fulgte også saken.

Beatrice Halsaa orienterte om SKKs uttalelse. Fagrådet ønsker å konsentrere seg om det nordiske initiativet, og vil ikke arbeide for etablering av en norsk forskerskole på feltet nå. Det er imidlertid viktig å følge med på hva som skjer på dette området.

c) Nytt nasjonalt forskerkurs

Vedlegg fulgte med saken. Tone Bleie og Lise Nordbrønd orientering om forskerkurset

Feminist perspectives on global economic and political systems and women's struggle for global justice som ble avholdt på Sommarøy 24.-26.9.2003.

Fagrådet ønsket å arrangere et nytt nasjonalt forskerkurs høsten 2005, fortrinnsvis i september. Oslomiljøet har hovedansvaret for planleggingen og kontakter de andre miljøene for nærmere diskusjon av søknad om finansiering. Tema for kurset ble diskutert, og det var bred tilslutning til stikkordene Teori og politikk. Ulike undertema som ble nevnt i forslagsrunden, kan eventuelt bygges inn. Slike tema var f.eks. forholdet mellom natur og kultur - biologisering, reproduktiv helse, heteroseksualitet, multikulturalisme, diskursanalyse som praktisk håndverk.

VEDTAK:

Det planlegges nasjonalt forskerkurs i kvinne- og kjønnsforskning høsten 2005. SKK Oslo har hovedansvar for planleggingen. Overordnet tema er Teori og politikk.

Sak 6/2003 Internasjonalt samarbeid

a) ATHENA II

Beatrice Halsaa orienterte om ATHENA-nettverket som er finansiert av EU, har 100 deltakende institusjoner i Europa og fortrinnsvis arbeider med curriculumutvikling på alle undervisningsnivåer. ATHENA I nettverket ble ledet fra Utrecht ved bl.a. Rosi Braidotti. ATHENA I er avsluttet og har utgitt 5 bøker. ATHENA II skal etter planen starte høsten 2004 og gå tre år. Norge har vært svakt representert i ATHENA-nettverket hittil. Institusjonene som skal delta, må være medlemmer i AOIFE, og ATHENA-deltakere må forplikte seg til å stille 12 arbeidsdager pr. år til disposisjon. Det er ny mulighet til å melde seg på før nyttår 2004. Deltakelse i nettverket er mer relevant enn tidligere fordi miljøene i større grad prioriterer formell undervisning.

Fagrådet ønsker at KILDEN tar initiativ til (sammen med Fagrådet og EU-forskningsinfo) å arrangere møte(r) om ATHENA/EU finansiering, med henvisning til det vellykkede møtet om kvinne- og kjønnsforskning og 6. rammeprogram i vår, arrangert av KILDEN og EU-forskningsinfo).

b) Annet internasjonalt (sam)arbeid

Vedlegg fulgte med saken. UiT og UiB har utstrakt utenomeuropeisk samarbeid bl.a. knyttet til professor II-stillinger. UiO informerte om samarbeidet om utveksling av studenter og lærere mellom fem hovedstadsuniversitetene i Norden, kalt NORFEM+. Studenter kan få støtte til reise og opphold på fem måneder, vitenskapelig ansatte inkludert doktorgradsstudenter kan få reisestøtte og opphold i én uke.

Sak 7/2003 Høringsuttalelser: rutiner for samarbeid og informasjon

Vedlegg fulgte med saken. Det kommer stadig høringsuttalelser som kan ha konsekvenser for kvinne og kjønnsforskningsfeltet, eller forhold som har med likestilling generelt og i akademia å gjøre. Enhetene forholder seg ulikt med hensyn til slike høringer. Slik må det også være i framtida. Fagrådsmedlemmene sluttet seg imidlertid til forslaget til vedtak:

VEDTAK:

Fagrådet mener det er viktig at kvinne- og kjønnsforskningsfeltet gir uttalelser i saker med relevans for feltet. Sekretæren for fagrådet vil, så langt det er mulig, sirkulere informasjon om interessante høringssaker fortløpende. Samarbeid om høringer avgjøres konkret i hvert tilfelle.

Sak 8/2003 Planer for gjesteforelesere fra utlandet - ønsker om sambruk

Vedlegg fulgte med saken. Alle synes det er en god idé å prøve å samordne mottak av gjesteforelesere. Konkrete planer for gjesteforelesere er under utarbeidelse på de fleste enheter, lite er foreløpig klart for 2004.

VEDTAK:

Medlemmene bestreber seg på å sirkulere informasjon om gjesteforelesere/gjesteforskere som det kan være interessant for andre enheter å benytte seg av.

Sak 9/2003 Regler og rutiner i forbindelse med personlig opprykk til professor

Vedlegg fulgte med saken. Jorid Hovden og Lise Nordbrønd orienterte. Ansatte kan søke om opprykk innenfor det fagfeltet man er tilsatt. Ved søknad kan spesialfelt - som f.eks. kvinne- og kjønnsforskning - markeres. Møtet diskuterte hvordan man sikrer at denne spesialkompetansen blir tellende i vurderingen.

Dette ble knyttet til NIFU rapport 4/2003: Svein Kyvik, Terje Bruen Olsen og Elisabeth Hovdhaugen: Opprykk til professor Kompetanse eller konkurranse? som finnes på <http://www.nifu.no/publikasjoner/2003.html> Rapporten viser bl.a. at det er færre kvinner enn menn som søker om opprykk. Ordningen fungerer i så fall ikke som et likestillingsiltak slik den opprinnelige meningen var. Hvordan få flere kvinner til å søke opprykk?

VEDTAK:

Fagrådet har med en viss bekymring registrert at det er forholdsvis få kvinner som har benyttet seg av ordningen om personlig opprykk. Ordningen ser dermed ikke ut til å fungere som et likestillingstiltak. Fagrådet følger saken videre knyttet til NIFU rapport 4/2003.